

Δ Π' Τ Η Ζ Ω Η

ΜΙΚΡΟΜΙΖΕΡΙΕΣ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΕΥΤΥΧΙΕΣ

Του Αιμιλίου Μπέρ

Οι γάλλοι εθνομορφάροι Αδρηϊανός Σχόλλ και Αιμιλίου Μπέρ έχουν γράψει μία χαριτωμένη σειρά ψυχολογικών παρατηρήσεων επάνω στα διάφορα μικροπεριστατικά της ζωής που μας ευχαριστούν ή μας δυσαρεστούν έξαιρετικά. Έδωμοποιήσαμε άλλωστε τις σχετικές παρατηρήσεις του Σχόλλ. Σήμερα σας δίδουμε τις παρατηρήσεις του Μπέρ.

Ίδου πρώτα - πρώτα, τα «μικροπράγματα» που μας δυσαρεστούν :

- Να μηθς σ' ένα σαλόνι, τη στιγμή που όλοι σασπιάνουν.
- Να σέ πάρη ένα φίλος σου περιπατο με το Ιδιόκτητο αυτοκίνητό του και να μη συναντήσης κανέναν γνωστό σου στο δρόμο.
- Νάρχισης να διηγήσει ένα άστειο ανέκδοτο, και ξαφνικά να θυμηθής ότι στο τέλος του ανέκδοτου υπάρχει μία λεπτομέρεια που πιθανόν νό θίξη κάποιον από τη συντροφιά.
- Να μηθς σ' ένα τραίνο το όποιον δέν έννοει να ξεκινήσει, κ' αφού άποχαρεστής τους φίλους σου, να στέκεσαι χαμογελώντας σάν βλάκας, μη βρίσκοντας τίποτ' άλλο να τους πής.
- Να σέ πάρη ο ύπνος μέσα σ' ένα βαγόνι, κ' όταν ξυπνήσης ν' αντιληφθής από το ερωτικό χαμόγελο των συναξειδιωτισσών σου, ότι άσφαλώς θα ροχαλίξεις !...
- Να σέ παρατηρή προσεχτικά, ενώ τρώς, κάποιος που δέν τρώει !...
- Να πρόκειται ν' άποχαρηστής στο σταθμό μερικούς φίλους σου και να μην έξερής άν πρόξει να τους άγκαλιάσης !...
- Να σέ προσκαλούν επείγουσας σε κάπου σπιτί, να τους κάμης την τιμή να πές άμέσως, να φάς μαζί τους, και μόλις κάθεται στο τραπέζι ν' εντυπωβάνσαι ότι είσαι... ο δέκατος τέταρτος !

Ίδου τώρα αντίστροφως, και τα «μικροπράγματα» που μας ευχαριστούν :

- Να λές σε μία συντροφιά, από μνήμης μία δυσκολοτάτη διεύθυνση, την όποιαν κανένας δέν μπορεί να θυμηθής.
- Να γράψης ένα μακροσκελέστατο γράμμα για μιάν υπόθεση, και να συμβάλεις ξαφνικά ένα γεγονός, το όποιον να καθιστά περιττή την άποστολή του γράμματός σου !...
- Να έχης παρά σε μία γαμήλιο τελετή που δέν έννοει να τελώση, και να είσαι από κείνους που είχαν την ευτυχ ήμνηση να πάνε προηγουμένως !...
- Να φορέσης έναν καινούργιο λαμποδέτη, κ' ο πρώτος γνωστός σου που θα συναντήσης, να σου πής : «Τέλος πάντων πώς τα κτεπεφάνεις και φοράς πάντοτε τόσο ώμορφους λαμποδέτες !...»

ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΙΞΗ ΜΕ ΜΠΡΙΟ

Ο διάσημος Αθηναίος ύποκριτής Πώλος, λίγον καιρό μετά τον θάνατο του μονάρχιδου γιου του, επρόκειτο να ύποδυθής το πρόσωπο τής: Ηλέκτρας στην όμώνυμη τραγωδία. Για να μπόρση δέν να παίξη «φυσικότερα» στην τραγική σκηνή του έργου, μετέφερεν επί τής σκηνής: του θεάτρου το λάγνηο που περιείχε την... στάχτη του παιδιού του !

φωνές στο ύπόγειο εδυνάμωσαν. Ο καρβαλλέρος, καλός χορευτής, άδικα άγωνίστην να κρατήση σε Ισορροπία την άμπατλή μεθυσμένη γορή, παρεσύσαν άν από την άσκουνησώδους στο ένα και στο άλλο ζευγάρι των χορευτών. Στο τέλος σωφίστηκε μαζί της κάτω !...

Ο χοροδιδάσκαλος ούτε μιά: επρόσχε πευιά. Έπίστευε πως είχαν εξασφαλίσει το τακτικό μας κατάβασμα στο ύπόγειο και από ώρα είχε κιάσει όμυλία με μιάν άλλη παρέα, που φαινόταν πως για πρώτη φορά έχόταν στο χοροδιδασκαλείο του. Κόντευαν μεσάνυχτα... Όλοι γόφω ήταν μεθυσμένοι. Το άνθρωπινο κήνος θυρωβόςες, έσκουβς, έρόγγαζες, ούρλιαζε.. Η Κολιταία κήνος μόνη της καταμωβής στη σάλα. Ήταν παρδέξω χορό, όλο τσακίματα. Ήταν κομική μιά και φρικτό να την βλέπη γελοός. Η Έλβανική άνεβασμένη πάνω σ' ένα τραπέζι, έπινε, γελοός, γελοός, χαχάνιζε και κακιάριζε σάν όρνιθί, κρατώντας ένα μπουκέτο λουλούδια στο χέρι... Μάς έπιασε ήλιθιά. Σηκωθήκαμε, πληρώσαμε και τταβρήσαμε να φύγουμε.

Στην εισόδο είδαμε τη γυναίκα του χοροδιδασκάλου. Στάθηκε εμπρός μας και μιάς ειπε :

- Πιστεύω πως θα σάς έχουμε τώρα τακτικούς συνδρομητάς...

Και το χαμόγελό της καθώς μας χαιρετούσε ήταν τόσο πρόστυχο, τόσο ταπεινό !...

K. ΦΑΤΑΤ'ΙΤΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΜΙΑ ΑΠΟΘΕΩΣΙΣ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

Οι άγώνες του Βολταίρου ύπέρ του κταδυναστευόμενου λαού. Η πάλη του έναντι των κυβερνήσεων και του εμπκαθούς κλήρου. Μία πρωτοφανής άποθέωσή του στο θέατρο. Η φρενίτις του λαού. Η στέψις του συγγραφέως. Πέφτυον κατά γής για να φιλήσουν το χόμω που πάτησε. Μία περίεργη μέδα κλπ. κλπ

Έινε ζήτημα άν υπήρξε ποτέ συγγραφέις ή ποιητής: τον όποιο να έλάτρευσε τόσο ένας άλλόκληρος λαός, όσο το Βολταίρο. Η άράνταστη αυτή δημοφιλία του Γάλλου συγγραφέως δέν όφείλεται τόσο στα έργα του, όσο στο γεγονός ότι ο Βολταίρος το μεγαλύτερο μέρος τής ζωής του το αφέρωσε στην καταδυναστεύωμο από τις κυβερνήσεις και τους εκάστοτε ισχυρούς τής ήμέρας λαό. Άνώτερη ψυχή, με άπείρατα άλτρουιστικά αισθήματα, ο Βολταίρος είχε πάρε σάν έντελώς δική του ύπόθεση την ύπόθεση τής τρωανίας του λαού. Διετέγγαγε σφοδρατότους άγώνες κατά των καθολικών κληρικών, οι όποιοι ύποκαίνωσαν τους φανατισμένους καθολικούς έναντι των διαμαρτυρουόμενων. Με λύσσα έπίσης έπολέμης κατά των κυβερνήσεων, ή όποίες είχαν επαναφέρει τους σκοτεινούς αιώνες τής δουλείας άναγνωρίζοντας έπισημώς τον άπαισιο θεομό τής δουλεμοτορίας.

Η τρομερή αυτή πολεμική του δέν φηινε χωρίς άποτέλεσμα και πολλές φορές είχε συγκλονίσει την αυλή και είχε καταράξει τους ισχυρούς τής Γαλλίας και τον κλήρο, οι όποιοι ήθελαν το λαό έντελώς άμαθής και τυφλό, ώστε να τον έμεταλλεύουται εκκολώτερα για τής έξυπνότερη των άπουκων τους συμφερόντων. Έτσι, σπή συνείδηση των μαζών, ο Βολταίρος είχε ύψωθεί σε προφήτη μεγάλωτομο, σε μεσσία δέσπομκτο, ο όποιος θα τις έσωζε από την τυραννία.

Ήταν γέρος παιά και μάλιστα γέρος άσθενικός από τα βάσανα θύαν, ύστερα από μακροχρόνιο έξορία ο Βολταίρος ξαναγύρισε στο Παρίσι. Πρός τιμήν του διοργανώθηκε τότε μιιά έορτή σ' ένα θέατρο κατά την όποία 'θα έπαίετο ή τραγωδία του «Ειρήνη». Όλος εκείνος ο κοσμικός που είχε γιάσει τόσο δάκρυα και είχε τόσο στενάξει διαβύζοντας τους στήχους του, όλος εκείνος ο λαός, του όποίου τα μάτια είχαν ανοίξει στο φως τής αλήθειας και συγρομήματα από Βολταίρος τον είχαν απαλλάξει από τις προλήψεις, έφρεξε φρενατισμένως από ένθουσιασμό, όχι τόσο για να παρακολούθησουν την παράσταση, όσο για να βρη την ευκαιρία ν' άντικρύση το λατρευτό του προφήτη, το μεσσία του !...

Μυριόστομοι άλλαλαγοί και ζητωκραυγές άντήχησαν μόλις έφτασε στην πόρ του θεάτρου πλατεία το άμάτι που έφερνε το γέροφ-άγωνιστή και συγγραφέα. Το άμάτι λόγω του τρομερού, του προτορανούς εκείνου σνωτισμού, προχωρούσε σιά-σιά και έτσι ο κόσμος των πονεμιάν είχε την ευκαιρία, όχι μονάγα νάντικρύση το λατρευτό του, αλλά και να έσπατίσει σε κάθε λογής τρέλλα από τον ένθουσιασμό του. Πολλοί, έσφαγα, όμωσαν και έξελεσαν τάλογα και έσυραν οι ίδιοι το άμάτι, ενώ άλλοι έτρεχαν, έδιωχαν τους πρώτους για να το σφύρουν και αυτοί.

Κατά τη διάρκεια τής παραστάσεως κανείς δέν πρόσχε το έργο, κανείς δέν το παρακολουθούσε. Όλοι τα μάτια ήταν κερφομένα στην άγατημένο τους που έναρβλεπαν ύστερα από τόσον χρόνον πικρή έξορία. Ο κόσμος είχε παραφρονησει από τη χαρά του : Άλλοι έκλαιγαν, άλλοι ζητωκραυγάζαν, άλλοι χειροκροτούσαν !... Άληθινό πανδαμίοιο έγινε τη στιγμή κατά την όποία οι ήθποιοι έστεπράνωσαν με δάφνιο στεφάνι την προτομή του Βολταίρου στη σκηνή.

Οι θεαταί ζητωκραυγάζαν όχι μόνο το Βολταίρο αλλά και τα έργα του όλα, ένα προς ένα, με τον τίτλο τους !...

Άλλες έκδηλώσεις επερίεμαν το Βολταίρο, συντρεμένον ήδη από τη συγκίνηση, μετά το τέλος τής παραστάσεως, κατά την έξοδο του από το θέατρο. Όλο εκείνο το πλήθος είχε καταλάβει τη σκάλα τής εξέδου από το ένα και το άλλο μέρος και περιέμενε... Έξαφνα καθώς ο Βολταίρος κατέβαινε, το πλήθος τον άρπασε στα χέρια, τον σήκωσε ψηλά και τον μετέφερε ως την πλατεία ζητωκραυγάζοντας μ' ένθουσιασμό.

Πολλοί έπεσαν κατά γής και φιλούσαν το χόμω όπου είχε πατήσει το πόδι του, άλλοι πάλι όρμισαν για να άγγίσουν τα ρούχα του, άλλοι με άγριες φωνές παραμείριζαν και έσπαγγαν τον κόσμο δεξιά κ' άριστερά για να μη στενοχωρουν τον άκριβό τους κατά το πέραςμά του. Τόν έφώναζαν πατέρα, προστάτη, Θεό ! Ο Βολταίρος έκλαιγε-έκλαιγε καθ' όλη τη διάρκεια των έκδηλώσεων αυτών του λαού :

- Όσορδός δε θα γλυτώσω αυτή τη φορά, έλεγε στους φίλους του που τον περιστοιχίζαν. Θα πεθάνω σίγουρα από τη συγκίνηση.

Όλο αυτό το πλήθος τον συνώδευε ως το σπιτί του, ζητωκραυγάζοντας άδιάκοπα τον ίδιο και τα έργα του. Για πολύ καιρό μάλιστα ήταν τής μόδας να λένε οι διάφοροι νεαροί του Παρισίου ότι είχαν τον Βολταίρο και μιλήσαν μαζί του. .

